

Sveavägen 57-59
Box 350, SE-101 26 Stockholm, Sweden

Riksförbundet för sexuellt likaberättigande
The Swedish federation for Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender Rights
Member of International Lesbian and Gay Association (ILGA)

Förbundskansli
+46 8 50 162 900
forbund@rfsi.se

Hemsida
www.rfsi.se

Stockholm 2006-08-10

Synpunkter på utkastet till Handlingsplan för Sidas arbete med hur sexuell läggning och HBT-frågor ska konkretiseras i utvecklingsarbetet (utkastversion 060627)

Generellt kan sägas att det reviderade utkastet nu är bra. De synpunkter som framfördes vid referensgruppens möte den 12 juni 2006 har påverkat skrivningarna, vilket är bra.

Trots den positiva förändringen kvarstår vissa synpunkter som redovisas nedan. Eftersom utkastet saknar sidnumrering redovisas synpunkterna under varje huvudrubrik där synpunkter finns.

Inledande kommentar

Vid referensgruppsmötet framförde RFSL som en mycket tydlig uppfattning att det är viktigt att i utvecklingsarbetet först skapa förutsättningar för ett målinriktat HBT-arbete genom att stödja uppbyggnaden av en stark HBT-organisation i de länder som saknar sådan.

Om det inte finns en stark lokal förankring och en god samarbetspartner kan man inte mainstreama fram en ändrad synsätt i HBT-frågorna. Detta resonemang saknas helt och håller i utkastet till handlingsplan.

Delaktighet av dem som berörs skall enligt vår mening vara en självklar del i alla utvecklingsinsatser. Detta för att insatserna ger en grund för en fortsatt utveckling. Att bygga upp kapaciteten hos en gräsrotsrörelse är enligt oss grundläggande, det är något som bör ske på både global och lokal nivå.

I många länder finns idag en svag hbt-rörelse och i en del saknas den i princip helt. I många länder, i exempelvis både Afrika och Asien, hävdar makthavarna att hbt-personer inte hör hemma i respektive land eller världsdel utan är ett västerländskt påfund. För att utgöra en motvikt till detta är det viktigt att det finns lokala organisationer.

Hbt-organisationer kan också utgöra resurser för projekt och insatser som är mer mainstreamingbaserade.

Utveckla internationell kompetens hos svenska hbt-organisationer

RFSU fick tidigare stöd från Sida för att bygga upp denna typ av kompetens inom SRHR-området. Denna modell skulle kunna användas när det gäller att bygga upp kompetens inom hbt-området. Det är tydligt att denna kompetens ännu inte finns men att det är något som behövs. Det handlar dels om att använda den kompetens som finns i den svenska hbt-rörelsen idag och att dra nytta av den trovärdighet som finns för den. Självklart också om de kontakter som vi har med organisationer och nätverk, även i länder där det inte finns någon omfattande hbt-rörelse.

Integrera hbt-perspektiv

Utöver de ovan nämnda riktade insatserna måste hbt-perspektiv integreras i verksamheten. Det bör till exempel integreras i allt jämställdhetsarbete, i SRHR-arbetet och i insatser som tar upp mänskliga rättigheter. Dessutom behöver landstrategier, policier m. m. också ta upp hbt-perspektiv. Flera exempel på detta finns i rekommendationerna i Sidastudien.

Övergripande mål

När det gäller *Indikator* hänvisas till att Sverige i de länder där ”Sverige har mainstreamat HBT så har rättighetssituationen för HBT-personer förbättrats”. Någon källhänvisning till detta påstående finns inte, men jag utgår från att citatet syftar på Samelius och Wågbergs kartläggning november 2005. Men i så fall stämmer inte påståendet. När det exempelvis gäller Moldavien har ju de goda resultaten där åstadkommit genom att särskilda satsningar gjorts på HBT-gruppen och detta är väl också fallet i Sydafrika och i viss mån också Indien.

När det gäller *Källa och mätinstrument* förmodar jag att hänvisningen till UD:s MR-rapporter avser ambassadernas årliga rap-

porter om mänskliga rättigheter världens länder. I så fall kan de näppeligen användas som ett mätinstrument, då kvalitén är mycket skiftande och som regel dålig (även om det finns strålande undantag). Som mätinstrument måste man nog använda andra parametrar och förmodligen göra egna undersökningar.

Delmål 1

Jag tycker det är en felaktig beskrivning att säga att HBT-perspektivet mainstreamas in i samarbetsstrategier. Det är endast i en samarbetsstrategi hittills som HBT nämns i en samarbetsstrategi (Moldavien). RFSU har vid flera intressentmöten ramfört att HBT måste nämnas i strategierna, men detta har hittills inte fått önskat resultat.

Indikator. Det är oklart vad som menas med integrering och riktade insatser. Se vad som anförts ovan under inledande kommentarer.

Aktiviteter. Den första aktiviteten innehåller också begreppet mainstreamat, det känns för enkelt att bara använda ordet och tro att allt löser sig. Det är viktigt att i samarbetsstrategierna ange direkta målformuleringar om HBT, annars blir det lätt en

icke-fråga. Vikten av att vara en aktör på en global nivå är något som vi poängtera här. Genom att stödja globala organisationer främjas erfarenhetsutbyte mellan organisationer som kan främja HBT- rättigheter.

När det gäller aktivitet 3 är det bra formuleringar, men det förefaller osäkert vad den operativt ansvariga ("biståndsavdelningarna på ambassaderna" har för kompetens. Här måste ske en betydande kompetenshöjning (Delmål 2 tala ju endast sikte på Sida).

Vi ifrågasätter också skrivningen rörande " där det är relevant" som kan tas som ursäkt för att inte göra något. Utifrån den erfarenhet RFSL har vet vi att brist på kunskap i frågorna gör att man inte ser relevansen för HBT:

Aktivitet 4 om ITP-utbildningsprogram är bra, men vi noterar med viss förvåning att det program som planeras i februari 2007 har offertförfrågan skickats till olika aktörer (bl. a. MR-fonden), men inte RFSL.

Delmål 2

De föreslagna aktiviteterna förefaller rimliga, men däremot saknas någon form av grundläggande HBT-utbildning. Man kan inte utgå från att all personal har ens grundläggande kunskaper om situationen för HBT-personer. På samma sätt som man har gjort i frågor rörande jämställdhet skall samtliga som arbetar med bistånd erhålla kunskap om situationen för HBT- personer i världen. RFSL har tidigare hållit en sådan utbildning för UD:s MR-enhet med lyckat resultat. I tidigare versioner har man föreslagit att planen skulle presenteras på samtliga enheter. RFSL anser att det bör stå kvar som aktivitet.

Det är säkert bra att HBT-integrera Sidas interna personalpolicy (aktivitet 3), men finns det inte andra Sida-policys som behöver HBT-integreras?

När det gäller aktivitet 4 (Inventera samtliga svenska biståndsinsatser inom HBT-området) har väl en sådan redan genomförts (Samelius och Wågberg)?

Sören Andersson
Förbundsordförande

Stig-Åke Petersson
Internationell Handläggare

Maria Sjödin
Verksamhetschef